

udregnes, at hele Skolens Virksomhed er beregnet paa 4 Classer; det vil altsaa sige med andre Ord, at det samme Underviisningsstof, som i de høiere Underviisningsanstalter bearbejdes i 6 eetaarige Classer, skal i Rønne Skole indskrænkes til at behandles i 4 Classer. Jeg antager det ikke for rimeligt, at Underviisningsstoffet tilbørligt vil kunne udfolde sig under saa indskrænkede Former, saameget mindre, som Underviisningen ikke alene skal indbefatte Realunderviisningen, men ogsaa den lærde Underviisning. Jeg troer derfor, at det vil være aldeles nødvendigt, dersom man vil gjøre denne Skole til, hvad den bør være, til en virkelig gavnlig Underviisningsanstalt, der skal opnaae de Nøiemed, man maa have, og som ikke alene ere vigtige for Bornholm men for hele Staten, at sætte den i Besiddelse af de tilstrækkelige Midler dertil. Den ubetydelige Udgift, der kunde være for Staten ved at give dette Tilskud, troer jeg man aldrig bør betænke sig paa at give. Jeg antager nemlig, at Underviisningen ikke paa nogen Maade vil kunne drives tilfredsstillende med ringere end 5 Classer, og jeg skal derfor ved Sagens næste Behandling tillade mig at stille et Forslag, som gaaer ud paa, at det i saa Henseende tilstrækkelige Lærerpersonele kan komme tilstede ved Skolen. Jeg siger, at Skolen nu er beregnet paa 4 Classer; der er nemlig foruden Rector beregnet 5 Lærere, altsaa i det Hele 6 Lærere; efter den almindelige Bestemmelse har en Adjunct 4 Timer om Dagen, Underviisningstiden er derimod 6 Timer om Dagen, dette vil altsaa blive 6 Lærere til 4 Classer, dersom man sætter en Rector med fulde Adjuncttimer, hvilket forøvrigt er usædvanligt. Man maa imidlertid tage i Betragtning, at en Deel af Underviisningen skal drives ved Timelærere, men paa den anden Side maa man ogsaa erindre, at Classerne i visse Tilfælde skal have dobbelt Underviisning, nemlig baade realistisk og lærde Underviisning. Antager man nu, at den lærde Skoleunderviisning idetmindste vil

kræve 36 Timer ugentlig, saa vil det, naar et Antal af 6 Lærere er foreslaaet, endog være meget tvivlsomt, om dette vil være tilstrækkeligt til en combineret Skole med 4 Classer, medmindre man vil antage, at de Fag, som Timelærerne skulle besætte, skulle opløbe til 36 Timer, hvilket jeg ikke antager, da der er Fag, f. Ex. Skrivning, Tegning, Sang og Gymnastik, der kun kræve saa Timer; Skrivning bortfalder endog aldeles i de høiere Classer, og enkelte andre Ting, navnlig Gymnastik og Sang, ligge endog i nogle Skoler udenfor den ordinære Underviisning. Af disse Grunde skal jeg som sagt stille et Forslag, som gaaer ud paa Udvidelse af Lærerkrafterne. Der er et andet Punkt, som jeg anseer for særdeles vigtigt for Skolen, og det er, at den bliver sat istand til selv at afholde en Afgangsexamen over de Elever, der udgaae fra den; det forekommer mig, at det vilde være en stor Ubillighed mod Skolen, dersom man vilde berøve den denne Ret paa samme Tid, som der er tillagt de andre lærde Skoler, endog de private, Ret til selv at prøve deres Elever, naturligvis under Regjeringens Control. Det vilde efter min Mening være forderveligt for Skolen, dersom den ikke havde et saadant bestemt Maal at stræbe efter, som alene kan havees i en Afgangsexamen. Den høitagtede Cultusminister har gjort opmærksom paa, at Sagen vilde være let at ordne derved, at man traf Aftale med en anden Skole om, hvad der skal præstere, og man saa rettede sig derefter. Jeg troer ikke, at dette vil være hensigtsmæssigt; jeg skal blot gjøre opmærksom paa den simple Omstændighed, at det jo meget let kan træffe sig, at ikke et Gnest af de Børn, der i et vist Aar skulle gaae fra Skolen, vilde søge en vis bestemt Skole, for Exempel den af Ministeren anførte, men at Familieforhold eller andre Omstændigheder gjorde det nødvendigt at gaae til en anden Skole, og de paapegede Aftaler med en anden Skole vilde saaledes til en given Tid kunne være aldeles unyttige.